

Uppvärmningen av Östersjön hotar havens mångfald - innovationer och idéer som påverkar Östersjöns tillstånd finansieras nu

24.09.2020

Östersjön är ett grunt hav med en långsam vattenomsättning. Det gör att Östersjön värms upp snabbare än andra hav i världen och i år har uppvärmningen varit mycket exceptionell.

”Man kan säga att Östersjön haft feber i sju månader. Östersjöns problem beror långt på det faktum att havet redan en längre tid har drabbats av övergödning och därtill påverkar klimatförändringen havets tillstånd ytterligare, säger Alf Norkko, professor i Östersjöforskning.

Uppvärmningen av Östersjön har varit rekordsnabb vid Finlands kust. Vid Helsingfors universitets zoologiska station i Tvärminne har medeltemperaturen i Östersjön stigit med två grader sedan början av 1990-talet.

Den snabba temperaturökningen är en risk för det redan sårbara Östersjön. Temperaturökningen gör att processerna i det marina ekosystemet omsätts snabbare och det är just Östersjöns nyckelarter, såsom Bandtång, som i första hand drabbas av detta.

Norkko berättar att värmeböljan under den heta sommaren 2018 ledde till omfattande död av bandtångsängar och blåmusslor i grunda vatten. Nyckelarterna har en central roll i Östersjöns välbefinnande, eftersom de ger näring samt både tillväxt- och skyddsplatser för många andra arter.

Man känner ännu inte till alla effekter av uppvärmningen.

”Uppvärmningen märks först i den marina mångfalden. När olika arter lider ökar påföljderna och slutligen blir det synligt även för oss människor. Det finns mycket vi ännu inte känner till. Kan till exempel havens uppvärmning påverka klimatförändringen negativt när havens egna kolsänkor drabbas”, säger Norkko.

Finansiering av idéer som förbättrar Östersjöns tillstånd

Även om det har skett en positiv utveckling av Östersjöns tillstånd, finns det fortfarande ett akut behov av skyddsåtgärder. Särskilt viktigt är att behålla näringsämnen i jorden och således minimera att de rinner ut i Östersjön. Det är mycket viktigt med ett brett batteri av lokala åtgärder för att förhindra klimatförändringen.

”Att lokalt skydda den marina mångfalden och potentiella kolsänkor har stor betydelse. Samarbete mellan olika aktörer behövs också, säger Norkko.

Norkko är en av fyra medlemmar i juryn för Ålandsbankens Östersjöprojekt. Sedan 2014 har Östersjöprojektet finansierat projekt som främjar Östersjöns tillstånd och i år delas det ut upp till 500 000 euro.

Under tidigare år har Östersjöprojektets finansiering möjliggjort uppstart och utveckling av flera startup-bolag samt möjliggjort genomförandet av flera innovationer och idéer som främjar Östersjöns tillstånd.

Östersjöprojektet har även finansierat arbetet för flera etablerade Östersjö-aktörer. En av mottagarna är Baltic Sea Action Groups projekt Ett levande Östersjön, vars mål är att öka medvetenheten och skydda Östersjöns mångfald.

”Vi vill uppmuntra alla att skydda Östersjön, tillsammans kan vi åstadkomma förändring. Därför är

ansökan om finansiering för Östersjöprojektet öppen för alla. Det viktigaste är att idén har konkreta effekter på Östersjöns tillstånd, säger Mikael Mörn, direktör för Ålandsbanken Åland.

Företag, stiftelser och olika forskningsprojekt som har konkreta resultat som mål, kan ansöka om finansiering från Östersjöprojektet. Ansökningstiden slutar den 30 september.

Så här ansöker du om finansiering från Ålandsbankens Östersjöprojekt:

- Ansökan lämnas in på Östersjöprojektets webbplats ostersjoprojektet.fi
- Innan du fyller i ansökningsformuläret, gå noggrant igenom exempelansökan och kolla att du har förberett ett kortfattat och tydligt svar på alla frågor.
- Det är inte möjligt att redigera ansökan efter att den har skickats in.
- Vid behov kommer juryn att begära ytterligare information om ansökan.
- Sista ansökningdagen är 30.9.2020
- De finansierade projekten kommer att publiceras i början av nästa år.

Ytterligare frågor kontakta:

Ålandsbanken Abp

Mikael Mörn, direktör för affärsområdet Åland, tfn +358407692894

Lewi Wikbäck, marknads- och kommunikationschef, affärsområdet Åland, tfn +3584573135812

Östersjöprojektet jobbar för ett renare hav genom att finansiera bra idéer och öka kännedomen om Östersjön. Med Östersjöprojektet vill Ålandsbanken uppmuntra andra organisationer att utveckla goda idéer för miljön.

Miljöskydd har varit en viktig del av Ålandsbankens verksamhet sedan 1997. Hittills har Ålandsbanken stött både små och stora miljöorganisationers viktiga arbete med nästan 2 745 000 euro. Varje år donerar banken ett belopp som motsvarar upp till 0,2 procent av insättningarna på Östersjökontona till miljöarbete.